

KOIVISTON viesti

Nro 10 Lokakuu 2012

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Kesä Koivistol

Seppo Mannonen

Osa 5

Nii myö äiti kans alettii assuu mei ommaa talloo. Taloha ol sisält jotekii siivotto mut pihal ja ulkorakennuksis ol viel paljo tehtävää. Navettaa katselles hää huomias et heinälaaos ol paljo heinii.

Ne ol vuuvelt 1939 mut kuivii ja hyvä nökösi. Niitähä vois viel syöttää lampail ja lehmälle. Naveta vintti ol täys olkii. Nyt Äiti muisti et mummo ol sinne piilotan jottai. Hää kömpi vintil ”herajestas täällähä olkii al onkii kaik mei tavarat, katoha ku ryssä ei oo tääl käynt”.

Sit tarvittii taas naapurii apuu, jot saatii tavarat siel alas ja sisäl kammarii. Siel ol monta säkkillist vaatteeita. Puulatikoi jotka ol tarkotus evakoija pois saarest. Se ei ol onnistunt, ni muummoi Anna-Kaisa ol saant jonkuu nos-telemmaa ne naveta vintil, missä ne olliit säilyneet. Säkeis ol mummo ja äiti vaatteeita. Puulatikos ol kaik äiti nuoren kutomat liinavaatteen, hienoi pöytäliinoin verhoi ja kaikelaisii liinavaatteeita.

Yks tukevampi laatikko ol kuulema 30 vuotta olt mummo hallus. Siin ol hieno juhla-astiasto 12 hengell. Sen tarina ol sellane, et äiti isä Jaakko Kolkka ol Piete-

hienoi. Ne ol sammalee vihreet, istuin ja korkee selkänöja ol topattu kauniil kankaal, niis ol kaiverrettu koristeita ja selkänöjas kulla värine upotus. Nää tuolit kertoit miulle, ettei Äiti perhe olt köyhä, ku häne issääns ol olt matkustajalaiva kapteen.

Jaakko kuol nuoreen niiku äiti molemmat veljet keuhkotautiin, joka riehu kyläs noi 1910. Mummoi Anna-Kaisa pit talloo. Äiti ol naimisii mäntyään muuttan Isä kans asumaa Uuraasee. Mist hää ol käynt mummo autamas, ainakii heinäteon aikaa.

Ulkorakennuksii penkottii vielä tarkemmin, hankoi ja viikatit ja hyvä Venäläinen kirves löyty, mut ei yhtää lapioo ja rautakankikii ol hävint. Saunan lähemp tarkastelu selvitt äitil et katto pitäis uusii ja seinääkii ol vähä liikahtant vissii pommi ol tult johokii lähel. Ovi rempsotti auki eikä liikkunt mihikää. Mut savupiippu näytti ehjält. Saunas ol pien muuripata, jollast mie en olt enne nähnt.

elämää. Lampaat äiti vei jonkuu naapuri kans sepäluotoo, joka ol pien saari josta äiti omisti osan.

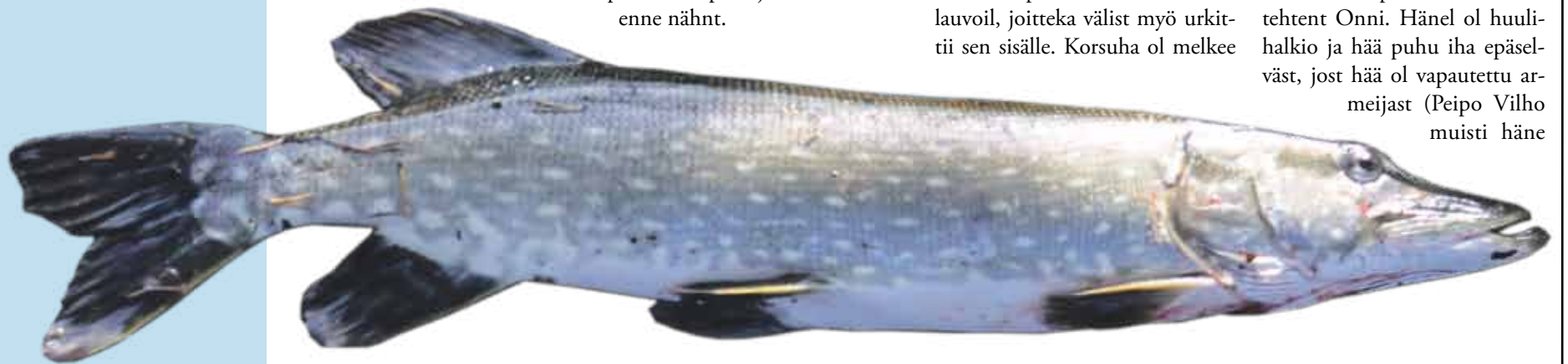
Kukko herätti meijät aamu-sin. Mie tutustuin kyllään, äiti kumän etemmäks, ni Kerttu katso miu perrää. Elimäel miul ol kaveriteita mut tääl ol issoi poikii, jotka ei miu leikeist välittäneet.

Kaveri kiljas säikäyksest ja kiipes kiireest ylös, samate mie säikähtäneenä kapusi peräst.

Mut sit siihe ilmestyi poika jonka nimme en muista. Häne kans meil ol hauskaa, kierreltii napuri talloi pihhoii. Meitä kiinosto naapuritalon pihal oleva venäläiste tekemä korsu. Sen ovi ol otetto pois, aukko ol tukittu lauvoil, joitteka välist myö urkittii sen sisälle. Korsuha ol melkee

hävint, no latial ol nurkas viel vähä vettä. Mie mänin korsu latial seisomaa, siel ol laverit seinii vieres, niis ol märkii räntii, vissii taloist kerätyi. Peräseinäl ol joku pönttö, vissii kamina. Ku mie siin kävelin jonkuun askelman, nii seinä romahti siint ulosmenon kohalt, ja hiekast näky sitteisii kääritty käsi? Kaveri kiljas säikäyksest ja kiipes kiireest ylös, samate mie säikähtäneenä kapusi peräst. Siin kiireest lautoi välist tunkiessa joku otti miu olkapääst kiin, mie säikähi viel enemmän ja repäsin itsein irti ja juoksujalkaa kottii. Mut pihal tulles pysähyin, mitä mie kerro äitil. Siin mietin et kyl miu pittää kertoo asia niiku se ol, tai melkee. Lauva irti repimistä en kertont, se muka ol irti. Äiti ol miul hirvee vihane, ja tietyst hää män heti naapuri Eemelil kertomaa. Kerttu sai taas tehtäväkseen männä Soukkaa kertomaa asiast sotilail. Nii siel ol yöaikaa käynt sotilait ja nau-lanneet korsu ove nii et se varmast pyssyy kiin. Se et olk siel ruumis, nii sitä ei miul kerrottu.

Mei peltooo ol käyty kyntämäs hevosel pien sarka. Sen ol tehtent Onni. Hänel ol huulihalkio ja hää puhu iha epäselväst, jost hää ol vapautettu armeijast (Peipo Vilho muisti häne

Viesti on luettavissa myös netissä.

www.koivistolaiset.net

rilaisel laivyhtiös matkutajalaivan kapteenina ja laivyhtiö toi her-rasväelle hienoi astiastoja Hollannist. Tää meil oleva astiasto ol tilattu rikkaal kauppiaal, joka ol maksant siint puolet, ja ku hää tulloo sen hakemaa ni maksaa loput. Mut kaupias tek konkurssin. Mummo ol luvant et hää säiluttää astiaston nii kauva kunnes kauppias pääsöö jaloilleen. Nii tuo luja laatikko ol olt kammaris ikkuna al kauniil pöytäliinal peitetynä kymmenii vuosii. Se ol olt kukkapöytä. Mihi paikkaa hää sen taas laittoi.

Kaks parempaa tuolii löyty myös vintilt. Jois mie päättelin et kamari huonekalut olliitkii olt

Yhteen aamuun isä ol tult kottii, hää ol tult yö ja tuont Lehmän kaks lammasta, kanakorris ol kaks kannaa ja kukko, lisäks hänel ol sianporsas jonka Eemel ol pyytänt tuomaa. Mie käin navetas lehmää katsomas, sielhä se nupopää söi vanhoi heinii. Lampaat ol keritty, niis ol iha lyhyt villa. Äiti puolustel, kyl niist syksyyl saaha villaa. Kanat ja kukko olliit viel koris. Korin mie halusin leikkeihi. Isä lupas, mut enstää pittää tehdä laos seinä vieres pien tarha kanoil ja seinää luukku mist kanat pääsiit sisä munimaa ja nukkumaa.

Isäl ol kiire takas rintamal, matkas ol mänt aikaa enemmän ku hää arvel. Eläimet muuttiit mei

täynnä vettä mut muutama päivä pääst se ol laskent jo selväst. Sit taas mäntii korsuu katsomaa, nyt vesi ol laskent jo et rappui alapääs ol vaa vähä vettä. Nii myö poja kitkuteltii lautoi, ja saatii yks lauta irtoammmaa toisest pääst, nii syntyy aukko jost jotenkii päästii käytävää pitki alas, siin ol mutka ja käytävä laski korsu lattial, joka ol viel vee peitos. Siin hämääräs näin et korsun seinät olliit sammaa ruskeaa lauttaa ku mei talo ove ettee ol löyty. Nii myö lähettii tutkimaa muita paikkoi.

Selkärannapuolet löyty useest jotakii kivvaa, meren tuomaa. No muutama päivä pääst myö mentii taas korsuu tutkimaa. Nyt ol vesi

oikean nimen, mut oon sen unohtant. Hää ol kotosii keski-saarest). Onni ol ainut työikäne mies joka sai hevosen jostai lainaks ja teki kylän hevostyöt. Onni istu meil ja haasto äiti kans iha normaalist vaik mie en saan häne puhheist oikee selvää.

Onni sopi äiti kans et hää tulloo vetämää uistinta lahepuolel mei venneel ja mie pääsen mukkaa. Nii Onni päiväpääst tul meil, hää etsi uistimii äiti kans. No niitä löyty kolme kappaletta, mut isoist uistimist puuttu koukui.

jatkuu sivulla 4

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Miul on nytkii musta kana

*ja se munnii ruskeit munii.
Mie ko vien ne napuurii,
niin naapuur sanoo jot,
miekii tabon mustan kanan
joka munnii mustii munii,
ja mieko vien ne napurii....*

Vain vähän muuntelin tätä tätieni lapsuuden runoa, keltaisen kirjan tunnuslo-rua. Mustat kanani ovat vihdoin ruvenneet munimaan, kukko kiekuu naapurienkin iloksi, siksi niitä muniakin on sinne lepyttäjäsiksi tul- lut vietyä. Tuo lasten muis- tamien lorujen ja sanaparsi- en kirja -Meil ol enne musta kana- välittää onnellisen kuvan lapsuuden leikeistä.

Mutta millainen oli lapsuus evakossa? Tätä mie- tin, kun käsiini osui kirje, kentäpostikirje Lotta Hilma Kaukiaiselle. Osoitteena oli Viipurin S.K. piiri, Koiviston SK. Sensuurin tarkas- tama, Granskat av Krigsensuren. Kirje oli lähetetty Pih- lajakoskelta, evakkoetapista 26.3.-40. Äitinsä sanelemaa tekstiä on tyttö varmaan kirjoittanut. Mutta silti lapsille tärkeät asiat huokuvat aikuisten huolien lomassa.

Elämä evakossa ei ollut helppoa. Omasta kodista luopuminen oli kallis hinta rauhasta: *"Me täällä vain neulomme ja pitämme pientä sota vaikka nyt on jo rauha ei tämä tuntunut oikein mukavalta tämä rauha sanoma mutta täytyy tyytyä vain kaikkeen"*.

"Juljus ja tätin Antto kävivät Marianpäivänä Lep- päkoskella siellä oli Koivistolaisten kokous siellä poh- dittiin, että mihin päin käytään sijoittamaan ketäkin. Täällä on Koivistolaisia kuollut usiampia meidän kyläs- tä on Mäkeläisen Sulo. Humaljoelta kuoli tätin Juljus" kauniilla tytönkäsiälällä, huolellisesti kirjoitettua teks- tiä, aikuisten asioita.

Ja sitten kuitenkin: *"Esteri täti kävi meitä katsomassa hän käskei sanoa oikein paljon terveisiä sinulle hän lupasi tulla uudestaan meitä katsomaan kun saapi tyttöjen nuket tehtyä tytoilla oli niin hyvä mieli kun täti lupasi nuket, hänellä oli jo päät ostettuna"*.

Millainen oli lapsuus evakossa? Ovatko tarinat, muistot, kirjeet, nuket tallessa? Vaikka evakkotaival on ollut selviytyjien taival, onko jotain jäänyt taakaksi? Ai- kuisten murheita lasten harteille? Vieläkö taakka painaa?

Hartaast'

Kortteeri!

Sodan jälkeen me karjalaiset jouduimme asumaan toisten nurkissa. Vuosikymmen saattoi mennä, ennen kuin saimme valmiiksi uudet kotimme. Pienenä muis- tan, että meitä oli samassa alivuokralaisasunnossa sa- massa huoneessa 6-7 henkeä. Jouduimme kulkemaan toisen alivuokralaisen huoneen lävitse. Siinä asui yksi vanhapoika, - ja paljon, paljon luteita ja täitä. Joka päivä melkein oli täishow. Sanomalehti lattialle ja täi- kammalla kammattiin ja etsittiin saivareita päänahas- ta. Jotain tököttiäkin ostettiin apteekista, mutta eivät täit loppuneet ennen kuin muutimme toiseen kort- teeriin. Saimme kaupungilta vai oliko se Hollmingil- ta työsuhdeasunnon. Siellä oli muutamia onnellisia vuosia. Koulu oli kaupungissa, mutta sinne pääsi kävellen, kelkalla ja myöhemmin polkupyörällä.

Sotakorvauslaivojen valmis- tuttua muutimme tänne maal- le. Isä ja veljet rakensivat tänne tal- lon. Se ei enää ollut kortteeri, vaan oma koti. Mutta voi hirmuista, mitä työtä. Maan raivausta, puiden kaa- tamista, sahaamista, rakentamista, metsän hoitoa, karjan hankkimista, karjalle tilojen rakentamista, veden kantamista, maitotonkkien viemis- tä ja tuomista, sekä lisäksi tavalliset koti- ja kouluaskareet. Intoa ja rakkautta kuitenkin riitti kun oli kyseessä selviäminen ja oman pesän ra- kentaminen. Sama kuin linnuilla kaiken kesää.

Suomalaisen ihanne asuminen on suurelle osalle on- nistunutkin. Vanhetessa kuitenkin monet ovat väsy- neet omakotitalon huoltoon ja muuttaneet taas kort- teereihin asumaan. Muistan miten ahdistavaa isästä oli muuttaa Helsingin humuun pieneen osakkeeseen maaseudun väljistä ja luovasta toiminnasta. Niinpä puhelias isä muuttui silmissä hiljaiseksi ja väsyneen oloiseksi. Valittaa hän ei koskaan osannut. Häntä pi- ristivät tosin lasten lapset, minun poikaani hän hoiti säännöllisesti pari vuotta, kunnes muutin poikani kanssa maaseudulle opettajan hommiin. Toisen poi- kani syntymästä isä ei enää jaksanut iloita. Siitä tiesi, että isä joutuisi pian taas vaihtamaan kotia. Kun poi- kani syntyi tammikuussa, isä muutti taivaan kotiin toukokuussa.

Paavali kirjoittaa: "Sillä me tiedämme, että vaikka tä- mä maallinen majamme hajotetaankin maahan, on

Sama kuin linnuilla kaiken kesää.

meillä asumus Jumalalta, iankaikkinen maja taivaassa, joka ei ole käsin tehty". Myös Jeesus lupasi lähtiäspuheessaan, että Hän menee valmistamaan meille kotia taivaassa. Kävin Meilahden sai- raalassa isäni tapaamassa viimeisinä päivinä. Hän pyysi laulamaan lempi- lauluaan: "Kotini on taivahassa, sin- ne täältä halajan. Täällä kun on ilma kylmä, joka rintani jäähdyttää. Ikävä ja murhe painaa ristin tietä kulkeissa, vaan on toivoni kiinnitetty rauhan riemurantahan." Siitä kortteerista ei tarvitse muuttaa, sillä loppujen lopuksi omakotitalokin on "kortteeri" tässä mielessä. Ei kannata liiaksi kiinnittää sydäntä tähän maailmaan. Ja kyllähän me karjalaiset hallitsemme kortteerin vaihdon ja muut- tamisen taidot.

Syysiloa ja kauneutta toivottaen Valma Luukka

Rakkaamme

Eine Inkeri KIISKI

s. 22.2.1921 Koiviston Vatnuori
k. 24.8.2012 Hyvinkään sairaala

Rakkaudella muistaen
veli ja sisar, sisarusten lapset ja
lastenlapset perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

*Hän vie minut vibreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.*

Siunaus ja uurnan lasku toimitettu lähimpien läsnä ollessa.
Lämpimät kiitokset osanotosta.

KOIVISTON viesti

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukau- dessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitetun ilmoitusma- teriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä ma- teriaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm
Lasten kuvalliset onnittelet 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

**Studio Salokannel & Toivonen,
Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.**

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautus- kuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti edellämainittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 28e, sisältää vuoden

jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös

maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 10e.

Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja

kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla

www.koivistolaiset.net, jossa myös tä- mäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehden postituksesta pohjoismai-

hin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi

muualle maailmaan +12 e/vuosi

Pankkiyhteys: Nordea 151930-186847

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

Koiviston kirkon kunnostamiseksi valmistellaan säätiötä

Arkkitehti Josef Stenbäckin suunnitteleman, vuonna 1904 rakennetun Koiviston kirkon kunnostaminen etenee.

Rakenteita suojaava uusi katto on jo paikallaan. Nyt venäläisvoimin ollaan perustamassa säätiötä kirkon kunnostamiseksi. Kunnostuksen vaatima rahoitus tulee venäläisiltä.

Suomen Koivisto-Seura on pyydetty säätiöön mukaan asiantuntijajäseneksi. Jo nyt kaivataan tarkempia tietoja kirkon rakenteista, yritetään löytää kirkon piirustuksia ja erityisesti urkujen mallia. Kirkon 31 äänikeran urut valmisti aikanaan Kangasalan urkutehdas ja ”Hänen Majesteettiinsa, Keisari Nikolai Aleksandrovitsh lahjoitti avokätisimmin nämä urut pitäjälle käydessään Koiviston kirkossa syyskuun 9. päivänä 1905”.

Tavoitteena on, että

kirkko entistettäisiin viime vuosisadan alun kuosiin. Suomen Koivisto-Seuralla ja sen jäsenistöllä on parhaat tiedot kirkon historiasta, joten asiantuntijajäsenyys on varsin perusteltua. Lisäksi näin on mahdollista vaikuttaa siihen, että Koiviston kirkkoa kohdellaan ja kunnioitetaan siten kuin sen arvo historiallisena rakennuksena edellyttää ja siten, että sen merkitys koivistolaiselle yhteisölle tulee huomioituksi.

Koivisto-Seuran puheenjohtaja, arkkitehti Jouni J. Särkijärvi ja Koiviston lähettiläämme Seppo Mäkinen edistävät seuran puolesta asiaa, ja toimivat yhteyshenkilöinä seuran ja perustettavan säätiön välillä.

Koiviston kirkko

Tämä kirkko on Koiviston kuudes kirkkorakennus. Kirkon suunnitteli arkkitehti Josef Stenbäck (1854-1929), ja se rakennettiin vuosina 1902-1904 Virolahden punaisesta graniitista.

Saman arkkitehdin suunnittelema kirkkoja ovat mm. Mikkelin tuomiokirkko, Muuruveden kirkko, Terijoen kirkko, Joensuun, Kotkan, Raahan, Karunan ja Luvian kirkot sekä Kuolemajärven ja Räisälän kirkot. Malliltaan kirkko on ristin muotoinen, sen pituus on 37 ja leveys 28 metriä.

Kirkossa oli 1800 istumapaikkaa. Tyyliä kirkko on myöhäisempää uusgotiikkaa ja kansallisromantiikkaa. Kirkon holvitilut valmistettiin Muuruvedellä ja laivattiin sieltä

Koivistolle. Holvikatto oli rapattu valkoiseksi ja koristeltu nauhamaisin maalauksin. Kirkon lattialaattoja on säilynyt kirkon tiloissa nykyisin olevassa museossa.

Kirkon länsipäässä on nelikulmainen 62 metriä korkea kirkontorni, joka kapenee kohti huippua. Tornin huipussa on risti. Kirkossa on jyrkkä satulakatto ja sen ristikeskuksessa on pieni samanmuotoinen torni kuin korkea kirkontornikin. Katto on tehty pellistä ja se on vastikään kunnostettu ja maalattu. Alkuperäisen suunnitelman mukaan katto oli tarkoitus tehdä tiilistä.

– Puheenjohtajalt' itseltää –

Parraat kalavaleet saap langattomal verkol

Koivisto-Seuran paikallisyhdistysten sekä kylä- ja sukuseurojen edustajat kokoontuivat syyskuun lopulla vuotuisen seminaariin. Sen pääaiheena oli hyvien käytäntöjen levittäminen. Osallistujilta oli pyydetty selostusta toiminnoista, joista he olivat saaneet niin hyviä tuloksia, että siitä kelpaa toisillekin kertoa.

Toimintamuotojen kirjo oli hämmästyttävän laaja, ja niistä on tässä lehdessä laajempi artikkeli. Se kertoo siitä, että mahdollisuuksia uuden kokeilemiseen on kaikilla. Toivottavasti moni kirjasi muistiin esimerkkejä, joita voi yrittää soveltaa omassa yhdistyksessä. Joidenkin tapahtumien kerrottiin kiinnostaneen uusia ihmisiä tulemaan järjestön toimintaan mukaan. On hyvä, että ovet ovat auki niin että se näkyy.

Näihin aikoihin suunnitellaan järjestöissä ensi vuoden toimintaa. Vaikka kuluneen vuoden toimintasuunnitelma olisikin hyvä ja perinteinen, voisi pelkän kopioimisen sijaan lisätä siihen jotain uutta.

Toiminta on aina kiinni yksittäisistä ihmisistä, jotka ovat motivoituneita ottamaan sen kontolleen. Vasten tahtoa ei saa ketään toimimaan järjestötyössä. Siksi toiminnan muodotkin ovat yhtä vaihtelevia kuin ihmiset. Toivottavasti yhdistysten syyskokoukset eivät ole niin pelottavia vastuun jakamisen tilaisuuksia, että niihin eivät jäsenet uskalla tulla. Luottamustehtäviä voi ottaa vähän kerrallaan, ja sitä edistää, jos toiset lupaavat antaa perehdytystä ja auttaa tarvittaessa.

Ja sitten ns. opettavainen kerromus. Eräs pankki halusi saada nuoria asiakkaikseen, ja pyysi konsulttia kertomaan, miten tämä tehdään. Kilpailijoillakaan ei ollut nuorisopankkia tai mitään muuta, josta prujata. Konsultin neuvo oli yksinkertainen: miettikää, millä tavoin varmimmin karkotatte nuoret pois pankin asiakkuudesta. Sitten muuttakaa kaikki nämä tekijät päinvastaisiksi. Tätä voi soveltaa uusien jäsenten hankintaan missä tahansa organisaatiossa. Eikä niistä keinoista tule ihan lyhyttä listaa.

Jouni Särkijärvi

Rakkaamme

Aune Salme
KIRMA
os. Pönni

s. 22.2.1939 Koivisto
k. 30.8.2012 Tuusula

Rakkaudella muistaen ja syvästi kaivaten
omaiset ja ystävät

*Kertokaa Karjalaan lähtevät linnut
kumpuni kukille kaipaus tää.
Vaikka polkuni kotoa kauas kulki
Karjalan sineen sieluni jää.*

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Toini Martta
MAISALA

s. 11.11.1926 Koivisto
k. 5.9.2012 Helsinki

*Niin väsyneenä loppumatkan kuljit,
uneen rauhaisaan sä silmäsi suljit.
On vain hiljaisuus ja suru sanaton,
mutt' tiedämme, sun hyvä olla on.*

Rakkaudella muistaen ja syvästi kaivaten
Eini perheineen
Alpo ja Raija perheineen
Leila perheineen
sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu Malmilla 27.9.2012 läheisten läsnäollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Suomen
Koivisto-Seura r.y.
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseiteinä
- järjestää kotiseututilaisuuksia
- harjoittaa julkaisu- ja toimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi
Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo
puh. 040-561 4951
jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651
Sihteeri, Virpi Huhtanen,
Ahtaanmäki1A2, 02280 Espoo.
puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi
varalla Risto Kaukiainen, Helsinki

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
puh. 05-5448850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341
Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 050-548 1601
Senioritoimikunta, Helge Teikari pj.
07190 Halkia
puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:
Raimo Kyytsönen, Mäntsälä
varalla Hannu Veijalainen, Lahti
Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174
varalla Airi Saarinen, Turku
Tuomo Kokkala, Kotka. 050-589 4443
varalla seppo Ryttylä, Kotka
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo
Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo

Hanna Silfver, Piispanristi. 02-243 2940
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
puh. 040-5811 642
Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397
koivisto-saatio@kolumbus.fi

Kesä Koivistol

jatkuu sivulta 1

Myö mäntii veneel vähä ulomaks rannast, siel Onni opetti minnuu: "sie piet siimast tällee kiin ja ku kala isköö, siu pittä nykästä takas. Näi saahaa koukut tartumaa kala leukoi kunnolla. Sit mie otan siiman ja veän kalan venne vieree ja nostan sen tuo haaviil venneeseen." Nii onni sous ja pitelin siimaa ja ei kaua kestänt ku kala nappas. Mie sain hyvän vastaveon ja kala ol kiin, onni veti kalan vennee vieraan, siellä ol hauki. Haavil ylösnotto tuotti vaikeuksii, mut saatii kuitenkin hauki vennessee. Onnil ol varant kalikan mil hää napautti kallaa

päähä, nii se lakkas hyppimästä. Jatkettii uistime vettoo, sit tärähti kunnol, miu vasta nykäisy ei oikee tehont. Onni ot siiman ja alko vetää, ei kala tultkaa niiku piti. Onni pelkäs et siima katkiaa, vaik se ol aika paksuu, se ol aika vanhaa, visii ryssält jäant. Kallaa pit väsyttää, välil se tul venhee lähel, sit taas vei siimaa männessään. Sit Onni sai sen venneen vieree se pyöri vennee ympäri, siima sotkeentu airoo, sit se hyppäs ylös veest ja ravisti kovast päättään. Nii uistin irtos siint, Onni veti uistimen ylös, ja nii siit ol koukut hävinneet. Sit lähettii rantaan ja perattii hauki. Siin tul

haukisoppaa iso kattilalline. Äiti otti kalapalast ruodot tarkkaa pois jote miun ei tarviint niitä pelätä.

Kalastus jatku seraavan päivän ja mie rukkoilin Jumaalaa, älä anna tulla jättihaukee. No haukii tul ja sit taas mahottoman iso hauki jäi uistimee. Nyt Onni ol varovaine hää väsytti kallaa pitkää, ja hää ol teht sellasen nostokoukun, Kataja keppii ol lyöty iso naula, joka ol taivutettu ylöspäin. Sen hää sai kalan leuva al, siint hää rupes vetämää kallaa veneeseen. Hirvee mikä hauki tul venneen pohjal. Sit Onni käsk miun hypätä kala pääl istumaa. No mie yritin

pyssy siin ja estää kalan hyppäämäst venneest pois. Kala ol liukas ja limanen. Onni löi kalikal sitä mut sen pää ol piita-al ja kalikka ol liia pien, siin temuttii pitkä aikaa kunnes kala rauhottu. Sit kiireest rantta ja jättihaukee perkaamaa.

Siit sai naapuri talotkii ison palan kallaa Näi isost kalast tehtii uunihaukee. Uistinta käytii vetämäs ku hauki kelpas meil, tai kannoil. Äiti piti huolen et kanat saivat muuta ruokaa, sillä hää pelkäs et munat alkaa maistuu kalalle.

Miu Äiti ol hurja, hää ol saan ankeriaan, säki pohjal se kiermuteli. Hää nappas ankeriaan pään

läpi naulan ja iski sen navetan seinään. Siin se kiermutel vaik naula ol päästä läpi. Äiti nylki sen ja palttel. Pesuvaissa ankeriaan palat vielä värisiit. Kyl ol sitkeehenkine kala.

Pyhäamuun souvettii isommal venneel Kirkoon. Kirkorannas ol monta venettä, ja jyrkkä rinne piti nousta ylös jot pääs Kirkon pihal. Kirkost muistan vain et saarna ol kamala pitkä ja lattilankut ol leveitä. Näi mei kesä jatku koton karjalas.

Turkulaisten syysmatka Tarttoon

Kyösti Hoikkala ja Jorma Kallonen

Oli kaunis ja aurinkoinen elokuun aamu. Toisin kuin Lyttonin vanhassa tarinassa "oli synkkä ja myrskyisä yö", tämä aamu meni nappiin.

V-S Karjalaisseurojen Piiri järjesti kolmen päivän bussimatkan Tarttoon. Mukaan ilmoittautui 30 rohkeaa karjalaista, tai ainakin hengeltään ja koivistolaisiakin kymmenkunta. Retki oli kiitosmatka turkulaisten (+ymp.) talokoolaisten erinomaisesta panostuksesta Karjalaisten Kesäjuhliin 2011. Mahtava tulos on huomattu vasta näin jälkikäteen ja siitä saadut kehut ja eurot olivat kannustimena tähän matkaan. Hauskanpidon lisäksi oli tarkoitus tutustua Viron ja Tarton historiaan ja tämän päivän elämään. Kapteenina toimi piirihallituksen puheenjohtaja Mika Akkanen. Mika on asunut Tallinassa, tutustunut Viron historiaan ja hallitsee täydellisesti kielen. Nykytoimessaan Turun kaupungin kansainvälisten asioiden päällikkönä hän on jatkuvasti yhteydessä myös Tarttoon. - Siis mahtavat rahkeet!

Matka alkoi aamuvarhaisella ja Tallinaan saavuttiin kauniin sään vallitessa puolilta päivin. Siitä sitten kolmen tunnin ajomatkaa hyvää pikitietä Tarttoon (ent. Dorpat). Matkan aikana Mika kertoi Viron historiaa ja nykypoliittikkaa. Hämmästyttävää kuulla, miten paljon Suomella ja Virolla on yhteistyötä myös nykyisin tie-teessä ja politiikassa. Viron poliittinen elämä on tänään sisäisesti kovin ristiriitainen, mutta suurissa asioissa kuten EU tai Nato, heillä on ollut selkeä yhteinen tavoite jo paljon ennen meitä.

Tallinassa kuin sen ympäristössäkin on näkyvissä valtava rakentamisen into, ellei peräti himo, jonka EU jäsenyys on täällä saanut aikaiseksi. Hämmästelimme uusia valtavia ostoskeskuksia. Viron vä-

kiluku on n. 1,2 milj., josta venäjänkielisiä on kolmannes. Heistä kolmasosa on ottanut Viron kansalaisuuden ja kolmannes Venäjän kansalaisuuden ja loput eivät osaa vielä päättää mihin ryhmään haluavat kuulua. Väkiluku on hieman laskenut, koska itsenäistymisen jälkeen venäläisiä muutti takaisin kotimaahansa, joukossa paljon sotilaita.

Meidät toivotti tervetulleeksi kaupungin puolesta Tarton kaupunginvaltuuston jäsen Hannes Astok.

Tartossa vierailimme ensimmäiseksi Alvar Aallon piirtämässä Villa Tammekanissa. Funkkisrakennus on Turun Yliopistosäätiön omistama ja sitä voivat suomalaiset opiskelijat pitää tukikoh-tanaan. Kauniissa puutarhassa meidät toivotti tervetulleeksi kaupungin puolesta Tarton kaupunginvaltuuston jäsen Hannes Astok. Hän on Mikan hyvä tuttu yhteisten työtehtävien kautta ja puhuu sujuvaa suomea. Hannes kertoi olevansa ylpeä, että voi perheineen asua kauniissa historiallisessa Tartossa. Seuraava kohteem-

me oli Viron Inkeriläisten Liitto, jossa meidät toivotti tervetulleeksi puheenjohtaja ja kunniakonsuli Toivo Kabanen. Hän kertoi liiton

toiminnasta ja inkeriläisten nyky-päivästä.

Majoituimme siistiin uuden aikaiseen hotelli Dorpatiin

kaupungin keskustassa, Emajoen varrella. Lauantaiamulla teimme Mikan opastuksella kävelykieroksen keskikaupungilla. Tartto

on nykyisin Viron toiseksi suurin kaupunki, jossa on asukkaita yli 100 000. Kuulimme historian kulusta ja sotien rintamalinjoista kaupungissa. Tartto on ainakin meille karjalaistaisille hyvin tärkeä paikka, jossa solmittiin se ”oikea” rauhanraja 1920. Siellä solmittiin myös, jo saman vuoden helmikuussa Viron ja Neuvosto-Venäjän välinen rauha.

Suomi on hyvin esillä Tartossa. Kaupungilla nähtiin Tamperetalo, jossa voivat pikkuryhmät yöpyä, Turun kaupungin infopiste, jota Mika on kokennossaan pitänyt. Erään talon seinästä löydettiin Elias Lönnrotin muistolaatta. Hän oli majoittunut kyseisessä talossa Viron tutkimus-matkallaan 1844.

Tarton yliopisto on Viron vanhin yliopisto. Sen perusti Kustaa II Adolf v.1632. Yliopistossa opiskelee nykyisin 20 000 opiskelijaa, joista ulkomaalaisia n. tuhat, mukana paljon suomalaisia. Kaduilla näimme opiskelijoita, joilla oli päässään ns. opiskelijapähkinä, jonkinlainen meidän ylioppilaslakkaa vastaava. Värit kertovat opiskelupaikan tai ”osakunnan”. Neuvostomiehistyksen aikana lakin väreinä nähtiin usein kielletty yhdistelmä sini-musta-valkoinen. Yliopiston viereisen rakennuksen ikkunoista kurkkivat professorit. Lasit on peitetty suurilla valokuvilla, hauskan näköistä. Pieni ryhmä ehti käväistä myös KGB:n sellimuseossa. Ankea paikka ja vielä ankeampi se oli varmasti toiminta-aikanaan 40-50 -luvulla. Sellessä on kidutettu ja kuulusteltu toisinajattelijoita.

Raatihuoneentori on kunnostettu kauniiksi. Illalla kävimme syömässä vanhassa Ruutikellarissa, kokemuksen arvoinen paikka. Siellä on seinällä ”nau-

lakossa” kanta-asiakkaiden nimikkomukeja pitkät rivit, mutta huomattiin, että matkanjohtajamme Mikan muki puuttui. Nyt sekin juttu on korjattu. Tarton siisteys ja ihmisten ystävällisyys, sekä tahto tehdä asioita hyvin yllätti meidät myönteisesti.

Tarton ohikulkutien varrella on Löunakeskus (eli virokset eteläinen ostoskeskus). Iso kuin mikä ja sisällä vielä jäähalli. Tavaroitten hinnat aina kiinnostavat matkalaisia. Yleisesti ottaen Viron hinnat ovat reilusti edullisemmat kuin Suomessa ja Tartossa on halvempaa kuin Tallinnassa. Oluttuoppi maksoi kolmanneksen vähemmän kuin Tallinnassa. Yleinen palkkataso on noin puolet meidän tasostamme ja tuloista maksetaan 21% tasavero.

Autonkuljettajanamme toimi hallituksen jäsen Pauli Rastas. Hän näytti tarkkuudellaan ja rauhallisuudellaan varsinkin Tallinnan kapeilla kujasilla, mitä suomalainen ajotaito on parhaimmillaan. Jokaiselta osallistujalta tuli kiitosta matkan järjestelyistä ja asiantuntemuksesta.

Kovasti toivottiin, että tämän tyyppisiä matkoja tehtäisiin toistekin. Odotamme mielenkiinnolla seuraavaa elämysmatkaa.

Koivisto-tuotteita

Sateenvarjo Koivisto-logolla 15 e

Pöytäviiri 26 e

Pikee paita 15 e

Kassi 3 e

Pronssilaatta 35 e

Avaimenperä 3,50 e

Hopeiset korut

Korvakorut
Isot 77 e
Pienet 48 e

Solmioneula
42 e

Rintaneula
48 e

Kaulariipus
Iso 50 e
Pieni 33 e

Mobile 26 e

Tuuliviiri 66 e

Isännänviiri
4m - 55 e
5m - 60 e

Lisäksi: Pieni viiri 1,1m 30 e
Adressi 8 e
Koiviston kirkko-kortti 1 e

Pinssi 1 e
Koivistonkirkko -kortti ja kuori 1 e

Koivistotuotteiden tilauksia ottaa vastaan:

Marja-Leena Montonen
Susisuontie 36, 06200 Porvoo.
puh. 019-668 811, 040-500 5026

”Saarenpää” laiva

Kun ”Saarenpää” laiva aloitti säännöllisen kulkunsa Saarenpään ja Koiviston välillä, saarelaisten elämä avar-tui ja tuli monella tapaa helpommaksi, saatiin mm. yhteys lääkäriin ja apteekkiin, mitä monet pitivät tärkeimpänä asiana.

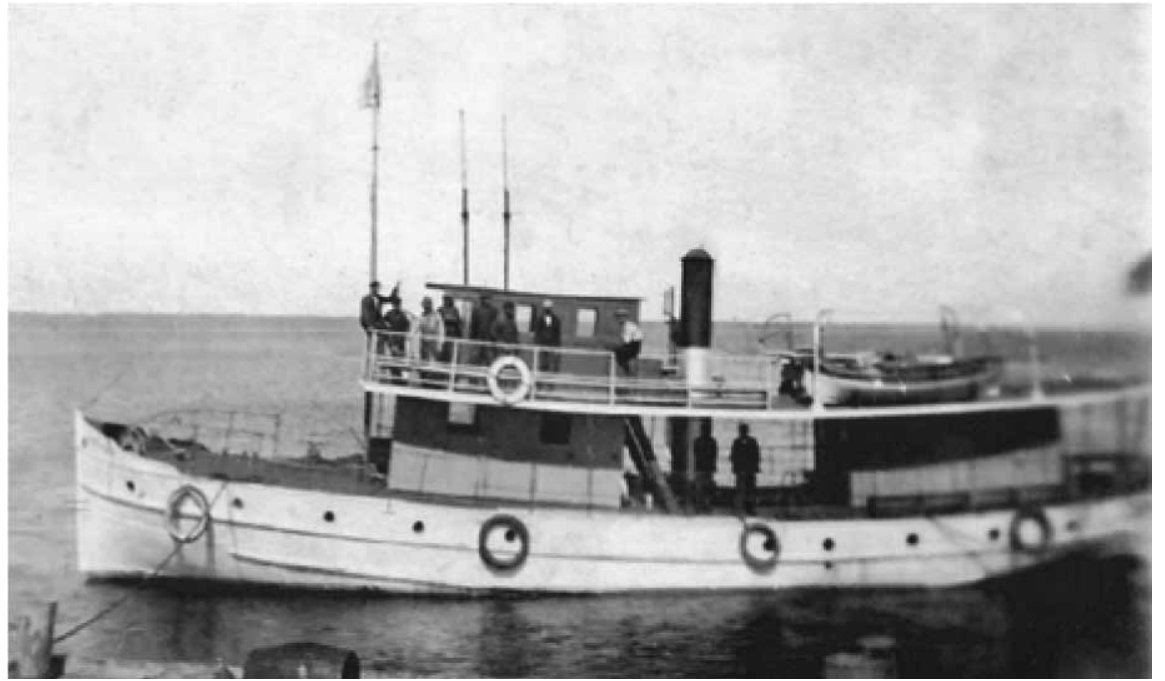
Mutta myös monenlaista uutta hauskuutta tuli saarelaisten osaksi. Koiviston kauppa oli 30-luvulla jo hyvin eläväinen ja viihtyisä keskus suurten lehtipuiden katveessa. Siellä oli monia kauppa- ja palvelu-omine erikoistuotteineen, oli kirjakauppa, kampaamo, kahvila Helenius ja paljon muuta.

Muistan erityisesti kauppa- matkat äidin kanssa. Jo matkustus ”Saarenpää” laivalla oli minulle uutta ja ihanaa. Laivalla kyläläiset tapasivat toisiaan ja iloinen puheeseen sorina levisi ympäriinsä. Toisinaan siihen saattoi sekoitua myös kanojen kotkotusta ja lampaiden määkimistä. Kapteeni Anton Harilainen suostui ottamaan mukaan mitä tahansa, mikä voitiin turvallisesti sitoa paaluun tai järjestää erilliseen aitaukseen. Niinpä välistä tunsin tekevänsä matkaa Nooran Arkissa! Kapteeni itse kulki ympäri laivaa rahastuslaukku keikkuen hartioilla. ”A mihi sie mää, Patalaa vai Koivistol?” Sitten hän naksutteli suuren rahapussin lukkoa ja veti esille lippurullan ja nykäisi liuskan poikki hammastuksen kohdalta ja lippu ja rahat vaihtoivat omistajaa.

Koiviston satamaan tullessa saimme ensinnä tuntuman mäellä seisovaan mahtavaan kivikirkkoon ja sen alapuolella rannassa sijait-

sevaan Möllikän satamaan, joka oli toimeliaisuuden ihme. Satama oli täynnä kaikenlaisia aluksia pienistä kalastajaveneistä suuriin ulkomaille suuntautuviin aluksiin saakka. Jälkimmäiset kuljettivat pääasiassa puutavaraa mm. Englantiin, mutta myös muualle Eurooppaan. Jatkuva purkaminen ja lastaaminen oli käynnissä ja tarjosi runsaasti työtä suurelle määrälle ihmisiä, sekä miehille että naisille, myös Saarenpääläisille. Suuri nostokurki hoiti ”suuret linjat” ja sen kirahteleva ääni antoi oman sävöksensä Möllikän uskomattomalle äänen kakofoniale: lastaajien huutoja, koneiden rousketta, laivojen töräyksiä, lastattavien parrujen kolinaa, meren, tuulen ja lintujen ääniä...

Koivistolla menimme aina äidin kanssa kirjakauppaan. Se oli suuri puutalo päätien varrella. Muistan kaiken selvästi yksityiskohtia myöten. Se oli kiehtova paikka, jonka erikoinen tuoksu lumosi heti sisälle tultua. Se oli tietysti pääasiassa aikuisten kauppa, mutta siellä oli esillä myös paljon lapsia kiinnostavaa tavaraa, kuvakirjoja, värejä, vihkoja ym. Joka kerta äiti pyysi kauppiasta nostamaan esille laatikon, jossa säilytettiin kiiltokuvia ja äiti antoi aina minun itse valita muutamia kuvia.

Syntymäpäivälahjaksi hän osti minulle albumin, jonka kannet oli päällystetty kukkakaalla pella-vakankaalla. Se oli hyvin kaunis, muistan sen vieläkin. Kotona äiti näytti, miten kiiltokuvat kiinnitetään siihen käyttämällä liimana keitettyä ja halkaistua perunaa.

Koiviston matkaan äidin kanssa kuului myös käynti Heleniuksen kahvilassa, joka oli Koiviston sosiaalisen elämän keskus. Siellä kävivät kaikki milloin vain siihen oli tilaisuutta. Siellä äiti tilasi itselleen kahvia ja minulle mehua tai limonaadia ja meille molemmille ihanat leivokset.

Hilkka Nieminen os. Hilska muisteli Saarenpään laivaa

Kuvassa olevan ss Saarenpää pienoismallin on rekentanut veljeni Erkki Hilska joka kuvassa seisoo oikealla puolella ja vasemmalla puolella valkoisessa parrassa seisoo veljeni Matti Hilska. Minä en ole kuvassa mukana. Siskoni Hilkka Miettinen on kirjoittanut molemmat muistelmat.

Parhaat terveiset Tuomo Hilska

Elämää Koivistolla

Anton Harilaisen muistelma

Anton Harilainen s. 112

”Oli vuoden 1928 kesä, kun sitä Saarenpää laivaa aloitettiin rakentamaan siinä kotirannassa, alkeellisissa oluhteissa.

Aloin sitten ihmetellä, mistä saisin käytetyt koneet, sillä uusia en olisi pystynyt ostamaan. <<<<<< olikin lehdessä ilmoitus missä kuopiolainen laivayhtiö Riistavesi Oy tarjosi täydessä purjehduskunnossa olevaa matkustajalaivaa myytäväksi. Heille oli rakennettu uusi loistolaiva linjalleen ja entinen jouti pois. Sovittiin hinta laivalle, minä annoin käsirahat ja lupasin lähettää miehet Saarenpäältä laivaa hakemaan. Laivan nimi oli ”Axel”. Se oli 24 metriä pitkä ja kulki kovaa, 12 solmun nopeutta. Talven aikana koneet, kattilat ym. siirrettiin

Axelista Saarenpäähän ja juuri juhannusviikolla vuonna 1929 saatiin Saarenpää-laiva katsastettua ja pääsinkin sillä ajamaan. Sitten oli laivassa tilaa, vaikka oli paljonkin sakkia”.

Noina vuosina elettiin vaikeita pulia – aikoja ja Harilai-

nen ei saanut laivan ostohintaa järjestymään suunnittelemlaan tavalla ja joutui suuriin vaikeuksiin. Tällä välin isä oli kuitenkin tullut Saarenpään osuuskaupan myymälänhoitajaksi ja Saarenpään ukot valtuuttivat hänet huutamaan laivan hyvällä hinnalla. ”Kun tulin laivalle Hilska sanoi minulle ”Käy sie ruuli” ja minä kävin ja olin joka kesänä, aina Talvisotaan saakka.

Kun laiva joutui Saarenpääläisille, niin silloin tunsivat kaikki olevansa omassa laivassaan ja minäkin sain tehdä miten parhaaksi näin”. ”Laivan jouduttua Saarenpään Osuuskaupalle minä tunsin olevani kuin omassa laivassani.” s.120-121

Tästä alkoi isän ja Anton Harilaisen ystävyys ja yhteistoimin-

ta, jonka vasta talvisota katkaisi... Yhdessä he ideoivat Saarenpää-laivalle henkilökuljetusten lisäksi kaikenlaisia keikkoja ja tavarakuljetuksia, joten laiva menestyi hyvin. Laiva hoiti mm. joka kesä kaikki juhannuskuljetukset Kirkkosaaren juhannusjuhilla, marja ja kalakuljetuksia, lautakuljetuksia, petroolia ym.

”Järjestettiin Hilskan kanssa aina uusia tariffeja ja alettiin siten kulkea myös myllyreissuilla. Vietiin kaikista kylistä aina määräpäivänä vehnät Humaljoen vehnämyllyyn. Otettiin Patalan, Hyttölän ja Saarenpään laiturista, vietiin kaikki myllyyn ja Hoikkala piti niistä siellä huolen. Pani kaikille omat selvät osoitteet ja sitten määrätyn ajan perästä kun Aalto oli saanut kaikki jauhettua

ja järjestettyä kuntoon, ajettiin hakemassa tavarat pois. Sitten olikin aikamoiset markkinat, kun jokainen haki omia säkkejään.”

Kun päästiin Saarenpäähän oli siellä aina miehet valmiina lossaamaan. Hilska tuli aina laivalle ja ei antanut minun töihin ryhtyä, sanoi: ”Ei työ kuulu siul” ja menttiin hyttiin istumaan ja juteltiin kaikista matkan kuulumisista, meren käynnistä muista kaupungin kuulumisista”. s. 120-123 Harilainen.

Tää meilt ainakii onnistu

Koivisto—Seuran syyspäivillä jaettiin onnistumisia toistenkin käyttöön. Porvoon Gammelgårdiin, Vanha-Moisin seurojentalolle oli kerääntynyt reilu kolmekymmentä koivistolaisseurojen aktiivisia kertomaan oman seuran hyviä käytänteitä malliksi ja ideaksi toisillekin.

Mäntsälä

Mäntsälään saatiin Koivistolaisten tie ja Koiviston kylien mukaan nimetään kokoa radanvarrelle syntyvä uusi asuma-alue. Humaljoentie siellä myös jo on. Mäntsälän koivistolaisten Raimo Kyytsönen oli syystäkin ylpeä koivistolaisesta saavutuksesta. Koivistolaiset ovat aktiivisesti olleet mukana Mäntsälän kunnan elämässä, siksi ei ollut vaikeaa saada nimiehdotus läpi.

Mäntsälässä ei toiminta muutenkaan ole hiipumassa. Porukkaa on tullut toimintaan mukaan hyvin. Grillijuhlissa ja pikkujouluissa on mukana neljä- viisikymmentä henkilöä. Aktiivinen johtokunta on saanut puhuttua nuorempia mukaan.

Turun seutu

Turun ja ympäristön koivistolaisille kerran kuussa olevat kajuuttailat ovat ehdoton ykkösvetonaula. Kajuuttaan mahtuu kerralla 30-40 henkilöä ja ohjelmallisissa illoissa kajuutta on täynnä. Matti Agge kertoi, että kajuuttailtojen ohjelma on osattu pitää monipuolisena ja kiinnostavana: on luentoja, kuuluaan matkakertomuksia, kaikenlaista ohjelmaa. Kajuuttailtojen lisäksi kerran viikossa kokoontuu Jaalamiehet kuoro ja naisten käsityökerho. Porukalla järjestetään matkoja, risteilyjä, käydään teatterissa ja hiljattain mm. Seilin saarella. Lokakuun ohjelmassa on vanhan ajan iltamat. Koivistolaisuus on tärkeä yhteisöllinen harrastus.

Perinnekalastustietämyksen ylläpitäminen on viimeaikojen aktiviteetti. Se sopiikin rannikkoseudulle. Perinnekalastuspäivillä on esitelty vanhoja kalastustapoja ja välineitä. Vanha roslareki eli kalarekikin on ollut näytteillä. Mukana kalastustouhua seuraamassa on ollut nelisenkymmentä henkeä. Tehokkaammalla ilmoittelulla saataisi varmasti mukaan enemmänkin väkeä.

Makslahden koulupiiri

Juha Hoikkala kertoi puolestaan Makslahden koulupiirin jatkumosta, johon kuuluu paljolti Kurki ja Hoikkala sukuihin kuuluvia. Kurkela-Hoikkala koulupiiri kokoontuu aina Koivisto-juhlien yhteydessä. Koska näihin sukuihin kuuluvat ovat hajaantuneet eripuolille maailmaakin, on internet ollut tärkeä yhteyslinkki. Ja koska nuoremmat sukupolvet ovat aktiivisia netin ja sosiaalisen median ja facebookin käyttäjiä, heille on syntynyt

luonteva tapa olla perinnetyössä mukana. Nuoret ovat saaneet yhteisöstä myös opinnäytetyöaiheita ja aineistoja. Koulupiirillä on 2000 valokuvan arkisto.

Kiiskilä valvotulla alueella

Martti Kurki kertoi Kiiskilän kylätoimikunnan järjestäneen lukuisia matkoja Kiiskilän kylään, joka sijaitsee nykyisin valvotulla alueella. Kylä kuitenkin muuttuu, tilalle rakennetaan uutta venäläistä. Jatkossa joudutaankin miettimään, mitä kotiseuturetkillä on jälkipolville näytettävää ja koettavaa. Kiiskiläläiset ovat onneksi tallettaneet omaa historiaansa. He ovat julkaisseet 3 kirjaa, nettisivut, kuvanneet ja editoineet neljä videota ja haastatelleet kiiskiläläisiä. Aineisto on saatavilla CD:nä ja 1000 valokuvan kokoelma on tärkeä arkisto menneiden vuosien kyläelämän tallennuksessa.

Myös Tuula Agge kertoi omassa puheenvuorossaan haasteista, jotka kotiseutumatkoihin järjestämiseen ja erityisesti saariin pääsyyn liittyy. Vaikeuksista huolimatta vahva usko on, että jatkossakin kotiseuturetket ovat yksi keskeinen osa koivistolaista perinnetyötä. Ne voivat tosin kehittyä myös muita kiinnostaviksi luontomatkoiksi, kulttuurimatkoiksi, purjehdusmatkoiksi.

Saarenpään Hilskat

Hilskan Matti otti koivistolaisittain vieraan, eli pessimistin näkökulman laukaistessaan: ”missään ei olla onnistuttu”. Ehkä sitä ei itse huomaa, että kaikki matkajärjestelyt, historian tallentamiset, yhteyksien ylläpitämiset, sukuseuran retket, arkistoidut lehdet ja kuvat, pienoislaivatallenteet ovat mitä tärkeimpiä perinteen säilyttämisen onnistumisia. Ehkä epäonnen tunne tulee siitä väistämättömästi, että teimme millaista tahansa perinnetyötä, mennyttä emme koskaan pysty palauttamaan. Tulevat sukupolvet ovat aina kiinnostuneempia omasta lähistoriastaan ja tulevasta. Historian kulkuun emme aina pysty vaikuttamaan.

Matti Hilskka muistutti meitä isovanhempien ja lastenlasten tärkeästä suhteesta. Yhteiset onkiretket, pienoismallien rakentelu, jutustelu ovat kaikki keinoja välittää perinnettä eteenpäin. Vielä Matti muisti kysyä, että jos vain jollakulla Viestin lukijoista olisi vuoden 1959 lehdet tallella, hän mielel-

lään hankkisi ne kokoelmiinsa. Sillä vain ne häneltä puuttuvat.

Senioritoimikunta

Koivisto-aktivisti Helge Teikari käytti myös puheenvuoron ja jatkoi ajatuksensa seuran tulevaisuudesta. Joukko pienenee koko ajan ja on väistämätöntä, että toiminta hiipuu sitä mukaan. Ja niinhän se on, että Koivistolla syntyneiden määrä pienenee koko ajan. Jos Koivisto-Seuran tehtävä on toimia syntyperäisten koivistolaisten yhdysiteenä, eikä sille löydy muuta tehtävää, niin toiminnan lopullinen hiipuminen on edessä. Koivistolaisuudella on tulevaisuus, jos se on muutakin kuin syntymäpaikka. Jos se on koivistolaiset, merelliset juuret, jos se on yhteys menneisiin sukupolviin, jos se on yhteyksien tunnetta ja jos se on kuin intiaaniveri, joka sukupolvesta toiseen laimenee, muttei kokonaan katoa, on koivistolaisuudella ja siten seurallakin tulevaisuus.

Tervahartialan kylä

Tervahartialan kylätoimikunnassa toiminta on tyypillistä kylätoimikuntatoimintaa. Kokoonnutaan Koiviston juhlilla. Mukaan saadaan useita sukupolvia, sillä paikkaan liittyvät yhteydet ovat usein myös koko sukua koskettavia.

Helsingin Koivistolaiset

Tuula Koppinen kertoi, että pääkaupungin seuralla on 150 jäsentä. Parhaina vuosina jäsenmäärä on ollut yli 200. Karjala-talolla järjestetään kerran kuussa tupailtoja, joiden mielenkiintoinen ohjelma tuo väen paikalle. Esimerkkinä hiljattain ollut esitelmä, jossa turkulainen, koivistojuurinen professori Tuula Putus luennoi kalastuksesta Alvatissa. Ja kuten rannikolla

asuvat turkulaiset, myös merikaupunki Helsingin väki käy merillä: lykkäjäisretki Suomenlinnaan on mieluisa, merellinen retkipäivä.

Yhteistyötä Karhulassa

Mäntsälä ja Lahti ovat viime vuosina tehneet paljon yhteistyötä. Samoin Karhulan ympäristön koivistolaiset ovat löytäneet hyvän kimpan Haminan koivistolaisten kanssa. Yhteisvoimin ovat järjestymässä tulevat Koivisto-juhlat. Hieno uusi avaus on myös osallistuminen Kotkan meripäiville koivistolaisina. Menneenä kesänä koivistolaiset olivat mukana ensimmäistä kertaa. Kiinnostus merellistä Koivistoa, sen historiaa, perinnettä ja nykyistä toimintaa kohtaan oli senlaatuista, että jatkossakin Tuomo Kokkalan (kuvasa) johdolla tapahtumaan aiotaan osallistua.

Hapanlohkoo Lahes

Hannu Veijalainen kertoi 60-jäsenisen Lahden koivistolaisten kuulumiset ja parhaat käytänteet. Perinteen ylläpitämisessä seura onkin kunnostautunut, eikä ihme, sillä puolet seuran jäsenistä on yli 80-vuotiaita ja siten syntyperäisiä Koivistolaisia on seurassa paljon. Lahdessa on ollut hieno joukko pitoemäntiä ja hyvän ruoan taitajia ja ruokaperinteen ylläpitäminen onkin ollut suositua. Hapanlohkoo, rusupiirakkaa, joulumyyjäisten piirakoita ja vehnäsiä on päässyt maistelemaan ja valmistamista oppimaan Lahden koivistolaisten tilaisuuksissa.

Historia kiinnostaa. Koivistonon liittyviä historiallisia tapahtumia on seurassa myös harrastettu. Lahtelaiset ovat mm. koonneet nimenkeruu adressni kirjaksi, järjestäneet evakkoon lähtöön ja Koivistolle paluun muistelutilai-

suuksia. Seuran puheenjohtaja onkin ollut aktiivinen arkistoissa kulkija ja Koiviston paikallishistorian tutkija ja kirjoittaja.

Porvoon mitalla Porvoossa

Ei millään vilunkimitalla vaan ihan jäsenrekisterissä on 135 Porvoon koivistolaista. Aktiivinen seira oli järjestänyt tämänkin tilaisuuden ruokatarjoilut ja salin koristeet. Puheenjohtaja Riitta Nurmen os. Kurki mukaan talkoisiin saa hyvin väkeä mukaan, ihmiset ovat mukavia ja hyvässä porukassa talkootkin ovat mieluisaa harrastusta. Seuran jäsenistä pidetään hyvää huolta. Lahtelaisten tavoin merkkipäivinä muistetaan ja porvoolaiset ovat oivaltaneet perheiden tärkeyden perinnetyössä: jokavuotinen joulujuhla järjestetään lastenjuhlanä.

Porvoon miehet ovat olleet erittäin aktiivisia kyykkämiehiä. He kiertävät eri puolilla esittelemässä lajia, opastamassa kyykänheittoa kiinnostuneille ja välillä oikein pelaavatkin.

Riitta kertoi myös Kurkien sukuseuran aktiivisesta toiminnasta. Jiivee Kurki on ollut aktiivinen puheenjohtaja ja seuran toiminnassa on mukana Kurkia monta sukupolvea. Mahtisuku on mahtisuku perinnetyössäkkin.

Rautasen kylältä

Kaukiaisien Esko kertoi Rautasen kylätoimikunnan kirjahankkeesta, tunnistettujen kuvien arkistosta ja kuvatauluista sekä Kaukiaisten sukuseuran aktiivisista kokoontumisista Lohjalla. Kaiken kaikkiaan kyläseurojen ja kyliin usein pohjautuvien sukuseurojen toiminta nähtiin jatkossa erittäin valoisana, sillä sukuihin kuuluvat kaikki tulevatkin sukupolvet.

Onnitteluit' ja muistamissii

AINA JOHANNA ELISABETH MOLIN on suorittanut Turun Yliopistossa Fil. Maisterin tutkinnon. Pääaineena Espanjan kielen kääntäminen.

Äiti Monica Molin, isoäiti Kirsti Laaksonen os. Kosonen Makslahden Römpötistä.

Kevään ylioppilas TUOMAS ITÄVUORI Lohjan yhteislyseon lukiosta.

Isoäiti Helli Jantunen o.s. Matikka Koiviston Saarenpäästä.

Tällä palstalla julkaisemme onnitteluja. Aineisto digitaalisena otsikolla: Koiviston viesti/onnittelut, sähköpostitse osoitteeseen: studio@salokanneltoivonen.fi. Muussa tapauksessa, aineisto: Studio Salokannel & Toivonen, Hämeenkatu 5, 15110 Lahti.

Kuvien lähetyksellä omalla vastuulla. Kuvat palautetaan vain jos mukana on osoitteellinen kirjeluuri postimerkkeineen.

Tääl' tapahtuu

Helsingin Koivistolaiset ry.

Tupailta tiistaina 6.11.2012 klo 18 alkaen Karjalatalon Sortavalasalissa. Espoon tuomiokirkkoseurakunnan kappalainen Alarik Corander kertoo ikonimaalauksesta. Yhdistys tarjoaa kaikille kahvia tai teetä ja piirakoita. Tervetuloa!

Yhdistyksemme joulujuhlaa vietämme Karjalatalon Carelia-ravintolassa perjantaina 30.11.2012 klo 18 alkaen. Yhdistys tarjoaa joulupuuroa ja torttukahvit kaikille! Mukavaa ohjelmaa, joulupukikikin on luvannut tulla ja arpajaiset pidetään.

Tuutha Siekii? Laita tää ajankohta jo nyt allakkaas ja muista tulla!

Terveisin, johtokunta

Lahden koivistolaiset

Hapalohkokestit su 28.10. 2012 klo 17.30
Vesikansan nuorisosurantalolla.
Bussi Marolankadulta klo 17.00, paluu kestien päätyttyä.
Bussimaksu 5 eur.

Ohjelmaa, arpajaiset.
Mäntsälän koivistolaiset ja Hollolan karjalaiset, tervetuloa kanssamme perinneruokaa maistelemaan!

Tervetuloa! Johtokunta

Tiurinsaaren Heikkilät

Seija Koivisto (os. Heikkilä) etsii sukulaisiaan Tiurinsaarella eläneistä Anton Heikkilän jälkeläisistä.

Otathan yhteyttä minuun: seija.koivisto@hesinki.fi

Kurkela-Hoikkala koulupiiri

Syystapaaminen su 4.11.2012 klo 13.00 Vantaalla.

Paikka:
Vantaan ammattiopisto Varia
Ojahaantie 5, 01600 Vantaa

Asioina:

- Kurkela-Hoikkala koulupiirin toiminnan siirtäminen Kurkela seura ry:n alaiseksi
- Kurkela seura ry toiminnan käynnistäminen ja toimihenkilöiden valitseminen
- Kurkela seuran kotisivujen rakenteesta ja sisällöstä päättäminen
- Tarmo Kurjen kuvien digitoinnista päättäminen

Ilmoittautuminen kahvitarjoilun järjestämistä varten

Juha Hoikkala
Email: juha.hoikkala@vantaa.fi
puh. 040-5102476

Tunnistaako kukaan kuvan henkilöitä?

Koiviston rippikoululaisia 1942. Muutama tunnistettu:

Yläriivi 4. oikealta Liisa Hämäläinen, 7. oikealta Irma Simola, 10 oikealta Liisa Ahokas. Yläriivi 7. vasemmalta Kirsti Naukarinen. Toinen rivi ylhäältä, 4. vasemmalta Mirjami Hiiri. Oikealla keskirivissä kirkkoherra K.V Keituri.

95 vuotta 13.10.2012 täyttänyt Mäkeläisten suvun vanhin Rakel Saarinen pikkuveljiensä ja poikansa seurassa Piikkiön juhlissa kesällä 2009.

Kaikki Saarenpäässä syntyneitä: Kalervo -27, Yrjö -23, Rakel -17, Raimo -39, Pertti -29 ja Henry -32.

Onnittelut.

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Tilausajot ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TTMATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com

